

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jitky Zavřelové a soudců JUDr. Věry Šimůnkové a Mgr. Tomáše Kocourka, Ph. D., ve věci žalobkyně: **Zem. spol. S., s.r.o. Z. spol. S., G. (pro ostatní jazyky)**, se sídlem X., zastoupené JUDr. Zdeňkem Jelínkem, advokátem se sídlem Tábořská 966, Ml. Boleslav, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 81/11, 150 21 Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 8. 2015, sp. zn. SZ_103470/2015/KUSK/3, č. j. 104868/2015/KUSK,

t a k t o :

- I. Žaloba s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podanou k poštovní přepravě dne 25. 9. 2015, domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Mladá Boleslav, odboru stavebního a rozvoje města, oddělení památkové péče (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 10. 7. 2015, č. j. OStRM-1743/2015-148. Tímto rozhodnutím správního orgánu I. stupně byla žalobkyni podle § 35 odst. 1 písm. g) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o památkové péči“) uložena pokuta ve výši 50.000,- Kč za to, že žalobkyně jako vlastník domu č. x na pozemku parc. č. st. x v obci a k. ú. S. (dále jen „stavba“), na území památkové zóny S., provedla v období od prosince 2014 do ledna 2015 udržovací práce na stavbě spočívající ve výměně stávajících 37 dřevěných oken za okna dřevěná typu Euro bez závazného stanoviska obce s rozšířenou působností.

Žalobkyně namítá, že žalovaný v napadeném rozhodnutí nevypořádal její odvolací námitky. Na tyto námitky také žalobkyně odkazuje a k nim dodává, že byla vedena pouze snahou udržovat majetek, který užívá, a dostat požadavku péče řádného hospodáře, za což je trestána, ačkoli její jednání nebylo společensky nebezpečné ani škodlivé. Při výměně oken žalobkyně respektovala původní podobu stavby, která vycházela z platného stavebního

povolení. To však žalovaný vůbec nevzal v potaz a nevysvětlil, jaký negativní dopad měla výměna oken na hodnoty dané památkové zóny. Žalobkyně dále nesouhlasí s tím, že má předmětný správní delikt objektivní charakter. Také namítá, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvádí, že posuzovaný správní delikt má objektivní, nikoli subjektivní povahu. Argument péči řádného hospodáře je proto nepřipadný. V této souvislosti žalovaný odkazuje na rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 14. 1. 1997, č. j. 7 A 185/94-23, v němž se uvádí, že: *„právní úprava odpovědnosti za správní delikty právnických či fyzických osob spadá do oblasti práva veřejného; jejím cílem je zajistit dodržování povinností stanovených zákonem na ochranu hodnot, na jejichž vytváření a ochraně je veřejný zájem, a postihovat protiprávní jednání, jež je v rozporu se zájmy společnosti, je společensky škodlivé nebo nebezpečné. Odpovědnosti za správní delikt se nelze zásadně vyhnout poukazem na smluvní či jiné ujednání mezi účastníky soukromoprávního vztahu ani poukazem na porušení povinnosti ze strany jiného subjektu.“*

Žalovaný dále podrobně popisuje právní úpravu týkající se vydání závazného stanoviska k přípravě nebo provedení prací a uvádí, že jeho účelem je zhodnocení přípustnosti prací, které vlastník nemovitosti zamýšlí provést z hlediska zájmů státní památkové péče (§ 14 odst. 3 zákona o památkové péči). Vlastník může realizovat práce pouze v rozsahu, na který se vztahuje kladné vyjádření orgánu památkové péče. Vlastník si bez dalšího nemůže sám posoudit provedení prací, pro něž má být závazné stanovisko vydáno. Pokud by tomu bylo jinak, památková péče (která je ve veřejném zájmu) by pozbyla významné části svého smyslu a účelu, a právě proto je realizace stavby v památkové zóně bez závazného stanoviska správním deliktem. Žalobkyně nebyla sankcionována pouze za porušení zákona, ale také za dopad na hodnoty na stavbě a celé památkové zóně. Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby.

Žalobkyně v replice uvádí, že setrvává na žalobních námitkách, přičemž zdůrazňuje, že nesouhlasí s tím, že by měl předmětný správní delikt objektivní povahu. Dále uvádí, že žalovaný opakovaně tvrdí, že její jednání mělo negativní dopad na hodnotu stavby, aniž by konkrétně uvedl, jak se měl tento negativní dopad projevit.

Krajský soud v Praze ověřil včasnost žaloby, splnění dalších procesních podmínek a poté přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). O žalobě rozhodl soud bez jednání, neboť účastníci nevyslovili s takovým postupem nesouhlas (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Ze správního spisu soud zjistil, že oznámením doručeným žalobkyni dne 20. 1. 2015 bylo zahájeno řízení o správním deliktu a nařízeno ústní jednání. Řízení bylo zahájeno pro podezření ze spáchání správního deliktu podle ustanovení § 35 odst. 1 písm. g) zákona o památkové péči. Tohoto deliktu se měla žalobkyně dopustit tím, že provedla *„udržovací práce na objektu čp. x v obci S., parc. č. st. x, k. ú. S., spočívající ve výměně 37 dřevěných oken (6 oken na severní fasádě, 14 oken na východní fasádě, 14 oken na západní fasádě, 3 okna na jižní fasádě), zdvojených, obdélných, výškových, členěných do písmene „T“ [...] s hnědým krycím nátěrem, za okna dřevěná typu Euro, obdélná členěná do „T“ [...] s hnědou povrchovou úpravou.“* Na základě žádosti správního orgánu I. stupně vydal Národní památkový ústav dne 6. 2. 2015 vyjádření podle § 14 zákona o památkové péči, ve kterém uvedl, že ve věci výměny oken u této stavby bylo již vydáno odborné vyjádření ze dne 17. 10. 2014, č. j. NPÚ-321/76233/2014, které bylo podkladem pro závazné stanovisko Magistrátu města Mladá Boleslav, odboru stavebního a rozvoje města, oddělení památkové péče ze dne

13. 11. 2014, č. j. OStRM-28310/2014-247. V tomto závazném stanovisku by záměr vyměnit stávající okna za tzv. Euro okna shledán jako nepřipustný. V tomto vyjádření Národní památkový ústav dále uvedl, že okna v současném provedení (po výměně) narušují architektonický ráz stavby, výrazně ruší vzhled domu v celku i v detailu a nepříznivě působí rovněž v prostředí jádra vesnické památkové zóny a v kontaktu s okolními kulturními památkami. Okna narušují snahu o postupnou obnovu hodnotného venkovského prostředí a rehabilitaci původního vzhledu dochované historické zástavby obce. Dále správní spis obsahuje vyhlášku Ministerstva kultury ze dne 22. 9. 1995, č. 249/1995 Sb., o prohlášení území historických jader vybraných obcí a jejich částí za památkové zóny (dále jen „vyhláška č. 249/1995 Sb.“), jejímž § 1 se stanoví historická jádra obce S. a dalších obcí za památkové zóny. Na tuto vyhlášku navazuje Prohlášení území historického jádra obce S. za památkovou zónu, vydané dne 27. 11. 1995 Okresním úřadem Mladá Boleslav, referátem regionálního rozvoje, oddělení kultury. V tomto prohlášení je v bodě 4) uvedena podmínka ochrany této památkové zóny: „*Při stavebních nebo udržovacích pracích na nemovitosti, která sice není kulturní památkou, avšak je v ochranném pásmu, či zóně (t. zn. v pam. zájmu) je povinností vlastníka vyžádat si závazné stanovisko Okresního úřadu v Mladé Boleslavi. Jde zejména o vnější plášť a úpravy nemovitosti, které se týkají jejího vnějšího vzhledu (např. oken, výkladních skříní, vývěsních štítů, typů a barevnosti fasád, úpravy omítek, střechy) [...]*“ Správní spis pak doplňují podklady ke stavebnímu řízení z roku 1988, které se týkalo stavebních úprav stavby.

Na základě uvedených podkladů vydal správní orgán I. stupně dne 10. 7. 2015 rozhodnutí, kterým udělil žalobkyni pokutu ve výši 50 000 Kč. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně dne 24. 7. 2015 odvolání, které žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.

Podle § 14 odst. 2 zákona o památkové péči je vlastník (správce, uživatel) nemovitosti, která není kulturní památkou, ale je v památkové rezervaci, v památkové zóně nebo v ochranném pásmu nemovité kulturní památky, nemovité národní kulturní památky, památkové rezervace, nebo památkové zóny (§ 17), povinen k zamýšlené stavbě, změně stavby, terénním úpravám, umístění nebo odstranění zařízení, odstranění stavby, úpravě dřevin nebo udržovacím pracím na této nemovitosti si předem vyžádat závazné stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností, není-li tato jeho povinnost podle tohoto zákona nebo na základě tohoto zákona vyloučena (§ 6a, § 17).

Podle ustanovení § 35 odst. 1 písm. g) zákona o památkové péči uloží obecní úřad obce s rozšířenou působností pokutu až do výše 2 000 000 Kč právnické osobě, nebo fyzické osobě oprávněné k podnikání, jestliže při výkonu svého podnikání provádí stavbu, změnu stavby, terénní úpravy, umístění nebo odstranění zařízení, odstranění stavby, úpravu dřevin nebo udržovací práce na nemovitosti, která není kulturní památkou, ale je v památkové rezervaci, v památkové zóně, v ochranném pásmu nemovité kulturní památky, nemovité národní kulturní památky, památkové rezervace nebo památkové zóny bez závazného stanoviska obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle § 14 odst. 2 nebo nedodržuje podmínky uvedené v tomto závazném stanovisku, nejde-li o případ vyloučení povinnosti tohoto vlastníka (správce, uživatele) vyžádat si závazné stanovisko (§ 17).

Z uvedených ustanovení zákona o památkové péči vyplývá povinnost vlastníka nemovitosti respektovat památkovou ochranu a povinnost vyžádat si k zamýšleným pracím závazné stanovisko příslušných orgánů památkové péče. Na tuto povinnost pak navazuje pravomoc orgánů památkové péče, tj. správního orgánu I. stupně ukládat za protiprávní jednání související s památkovou ochranou sankce. Tato premisa není mezi účastníky sporná

a stejně tak není sporná skutečnost, že se stavba nachází v památkové zóně, na níž se vztahuje památková ochrana.

Žalobkyně namítá, že žalovaný nesprávně vyhodnotil správní delikt § 35 odst. 1 písm. g) zákona o památkové péči jakožto delikt objektivní povahy. Podle názoru žalobkyně se jedná o delikt subjektivní povahy. Klíčovou otázkou tedy je, zda součástí skutkové podstaty tohoto správního deliktu je zavinění nebo nikoli.

Zavinění (též subjektivní stránka správního deliktu) je vnitřní psychický vztah osoby, která správní delikt spáchala, k tomuto protiprávnímu jednání, resp. k jeho následku. Zavinění může být nedbalostní nebo úmyslné. V případě, že se jedná o správní delikt se subjektivní odpovědností, musí správní orgán osobě, která je ze spáchání správního deliktu podezřelá, prokázat zavinění; tedy prokázat jí, že vědomě chtěla ohrozit či porušit příslušným právním předpisem chráněný zájem, resp. že věděla či vědět měla, že k ohrožení či poruše může dojít. Není-li možno zavinění prokázat, nelze takovou osobu shledat vinnou ze spáchání správního deliktu. Jde-li však o správní delikt s objektivní odpovědností, je odpovědnost toho, komu je protiprávní jednání přičitatelné, vyvozována bez ohledu na zavinění. V takovém případě postačí osobě prokázat, že jí přičitatelné jednání vykazuje znaky objektivní stránky správního deliktu; není tedy třeba zjišťovat ani prokazovat, jaký měla k tomuto jednání vztah.

Správní delikty podle českého práva teorie člení na: a) přestupky, b) jiné správní delikty fyzických osob postihované na základě zavinění, c) správní delikty právnických osob a fyzických osob postihované zásadně bez zřetele k zavinění, d) správní disciplinární delikty a e) správní pořádkové delikty. Z uvedeného členění vyplývá, že právní řád za právního stavu, který zde byl v době vydání napadeného rozhodnutí, nezná – v rozporu s přesvědčením žalobkyně – správní delikt podnikatelů (právnických a fyzických osob), u nějž by přicházelo v úvahu posuzování jejich subjektivní stránky. Každý správní delikt spáchaný podnikatelem, bude správním deliktem s objektivní odpovědností.

Z ustanovení § 35 odst. 1 zákona o památkové péči plyne, že v tomto případě jde o delikt, kterého se může dopustit pouze právnická nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání; otázku zavinění toto ustanovení neupravuje a nečiní tak ani žádné jiné ustanovení zákona o památkové péči. Z textu zákona a z výše uvedeného exkursu vyplývá, že se u tohoto správního deliktu jedná o odpovědnost objektivní. Toto stanovisko ostatně zastává i odborná literatura; např. v publikaci J. Varhaník, S. Malý: Zákon o státní památkové péči: komentář. Wolters Kluwer ČR, 2011 se v komentáři k § 35 uvádí: „*Odpovědnost za správní delikty podle § 35 je objektivní, neboť u právnické osoby nepřichází v úvahu její vůle, a tudíž ani zavinění, jehož míru tedy není zapotřebí - na rozdíl od přestupkového řízení - zjišťovat.*“

Soud uzavírá, že správní delikt podle § 35 odst. 1 písm. g) zákona o památkové péči je deliktem, u kterého se odpovědnost dovozuje bez ohledu na zavinění. Je proto třeba odmítnout argumenty žalobkyně týkající se povinnosti péče řádného hospodáře, sporné společenské škodlivosti jednání, zhodnocování stavby, jejího udržování apod. jako argumenty irelevantní., správní orgán I. stupně, resp. žalovaný tudíž nepochybil, jestliže se otázkou motivace žalobkyně ke spáchání správního deliktu nezabývali; naopak na ně vzhledem k objektivní odpovědnosti za tento delikt vůbec nemohli brát zřetel.

Nad rámec uvedeného soud podotýká (čistě teoreticky), že v případě, že by šlo o správní delikt, u nějž by bylo třeba prokázat zavinění, by v dané věci zavinění bylo bezpochyby možné dovodit. Ze správního spisu totiž vyplynulo, že již v roce 2014 bylo vyžádáno vyjádření Národního památkového ústavu k osazení nových oken (ze dne 17. 10. 2014, č. j. NPÚ-321/76233/2014), přičemž toto vyjádření bylo negativní a jeho

důsledkem bylo rovněž negativní závazné stanovisko Magistrátu města Mladá Boleslav, odboru stavebního a rozvoje města, oddělení památkové péče ze dne 13. 11. 2014, č. j. OStRM-28310/2014-247). Žalobkyně si tedy prokazatelně byla vědoma toho, že osazení nových oken povoleno nemá a že ho k provedení udržovacích prací potřebuje, avšak svévolně tak učinila, přestože věděla, že tím naruší ráz stavby a celé památkové zóny Skalsko.

Stejně tak je nepřipadná argumentace žalobkyně, že vycházela z platného stavebního povolení z roku 1988. Výměna oken je udržovacími pracemi ve smyslu zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“) stavebního zákona a stavební povolení z roku 1988 se na udržovací práce realizované v období od prosince 2014 do ledna 2015 nevztahuje. Nadto zákon o památkové péči v situaci, kdy jde o nemovitost, která není kulturní památkou, ale je v památkové rezervaci, v památkové zóně nebo v ochranném pásmu nemovité kulturní památky, nemovité národní kulturní památky, památkové rezervace, nebo památkové zóny (§ 14 odst. 2 zákona o památkové péči), nezávisle na tom, zda udržovací práce vyžadují povolení dle stavebního zákona, váže jejich provedení na závazné stanovisko orgánu památkové péče. Tato povinnost ostatně žalobkyni byla známa, neboť – jak již bylo uvedeno – o jeho vydání v souvislosti s výměnou okem požádala. Magistrát města Mladá Boleslav, odboru stavebního a rozvoje města, oddělení památkové péče vydal dne 13. 11. 2014 pod č. j. OStRM-28310/2014-247 negativní závazné stanovisko, které je součástí správního spisu. Žalobkyně se tedy tím spíše nemůže dovolávat toho, že se na základě stavebního povolení z roku 1988 domnívala, že okna vyměnit smí. Pokud i přes toto negativní stanovisko žalobkyně výměnu oken provedla, je sankce ze strany správního orgánu I. stupně logickým důsledkem protiprávního jednání.

Pokud se jedná o námitku, že žalovaný pouze obecně konstatoval, že došlo ke snížení hodnoty stavby, resp. celé památkové zóny, aniž by blíže vysvětlil, v čem konkrétně ke snížení hodnoty stavby došlo, je třeba uvést, že se v průběhu řízení žalobkyni podrobného odůvodnění dostalo. Zejména se touto otázkou zabýval Národní památkový ústav ve svém vyjádření ze dne 6. 2. 2015, které bylo podkladem jak rozhodnutí správního orgánu I. stupně, tak rozhodnutí žalovaného, v němž Národní památkový ústav mimo jiné uvedl, že nová okna narušují architektonický výraz stavby a poškozují prostorové vyznění průčelí objektu jako celku. Okna jsou oproti původním příliš mohutná, umožňují vertikální otevírání, jsou ahistoricky opatřena kovovými okapnicemi, nadto v odlišné barvě; celkově působí v rámci stavby a celého historického jádra obce S. těžkopádně a nepatřičně. Mimo estetickou stránku věci také Národní památkový ústav zdůraznil, že maximální těsnost, jíž se okna typu Euro vyznačují, způsobuje zvýšenou vnitřní vlhkost, což je pro historické stavby zcela nevhodné. S tímto dokumentem se žalobkyně seznámila při ústním jednání dne 25. 2. 2015. Dopadům na hodnotu stavby a celé památkové zóny se také věnuje napadené rozhodnutí na stranách 5 až 7, 10 až 12 a 14, a stejně tak i předcházející rozhodnutí správního orgánu I. stupně na stranách 2 až 6. Námitka je nedůvodná.

Dále žalobkyně namítá, že ze strany správních orgánů nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav, avšak neuvádí, v čem konkrétně spatřuje rozpor mezi objektivní skutečností a v rozhodnutích popsaným skutkovým stavem. S takto obecně formulovanou námitkou se soud vypořádá rovněž obecně: ze správního spisu vyplývá, že pracovnice správního orgánu I. stupně provedla dne 8. 1. 2015 místní šetření, v rámci něhož pořídila fotografie stavby, z nichž je zjevné, že součástí stavby jsou okna typu Euro. To, že došlo k výměně oken, aniž by měla pozitivní stanovisko orgánu státní památkové péče, ostatně žalobkyně v řízení nepopřela. Soud uzavírá, že na základě správního spisu má za to, že skutkový stav byl zjištěn dostatečně. Námitka je proto nedůvodná.

Žalobkyně v žalobě také uvádí, že odkazuje na námitky, které uvedla v odvolání. Podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. však musí být žalobní body obsaženy v žalobě. Proto soud vypořádal jen námitky, které byly uvedeny v žalobě; nikoli ty námitky, které byly uvedeny pouze v odvolání.

Z uvedených důvodů není žaloba důvodná a soud ji zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Žalovanému, který byl ve věci úspěšný, žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly. K požadavku žalovaného, aby mu soud přiznal právo na náhradu hotových výdajů ve smyslu nálezu Ústavního soudu ze dne 7. 10. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 39/13, odkazuje soud na závěr Nejvyššího správního soudu vyslovený v rozsudku dne 25. 8. 2015, č. j. 6 As 135/2015 – 79, z něhož plyne, že se tento náález ve správním soudnictví neužije.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 26. června 2017

Mgr. Jitka Zavřelová, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost:
Božena Kouřimová